

INDIAN SCHOOL SOHAR
TERM II EXAMINATION (2022-23)
SUBJECT- SANSKRIT

CLASS : VII

DATE : 23/02/2023

MAX. MARKS : 40

TIME : 1:30 HOURS

- सामान्य निर्देश : 1. कृपया जाँच ले कि इस प्रश्न-पत्र में कुल 6 प्रश्न हैं ।
2. प्रश्न लिखने से पूर्व उसका क्रमांक अवश्य लिखा जाए ।
3. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।

प्रश्न -1 (अ) निम्नलिखित शब्दों के संस्कृत शब्द लिखिए । (3)

(1) हमारा	(2) शोर	(3) अनेक मछलियाँ
(4) शिकारे में	(5) सब जगह	(6) हाथी

(ब) निम्नलिखित शब्दों के हिन्दी अर्थ लिखिए । (3)

(1) हरितानि	(2) कच्छपः	(3) युष्माकम्
(4) अद्य	(5) उद्याने	(6) सर्वदा

प्रश्न - 2 (अ) उचित विकल्प से रिक्त स्थानों को भरिए । (3)

(1) _____ मेघाः गर्जन्ति ।	(आकाशे , आकाशम्)
(2) अश्वः _____ धावति ।	(तीव्रम् , कुत्र)
(3) सः _____ असत्यम् न वदति ।	(कदापि , बहिः)
(4) अहं _____ वदामि ।	(च , उच्चैः)
(5) उद्यानस्य पुष्पाणि _____ सन्ति ।	(सुन्दरम् , सुन्दराणि)
(6) त्वम् _____ पठसि ।	(अपि , असत्यम्)

(ब) निम्नलिखित शब्दों से सरल वाक्य बनाइए । (2)

(1) मधुरम्	(2) गायिका

प्रश्न - 3 (अ) रेखांकित शब्दों को शुद्ध करके वाक्य पुनः लिखिए । (4)

- (1) बालकः जनकस्य सम्मानम् कुर्वन्ति ।
- (2) उद्याने वृक्षाणि सन्ति ।
- (3) छात्राः विद्यालयम् गमिष्यति ।
- (4) रामः श्यामः च क्रीडति ।

(ब) एक शब्द में उत्तर लिखिए ।

(4)

- (1) कस्य स्वरः कर्कशः भवति ?
- (2) नगरेषु कानि चलन्ति ?
- (3) जनाः कम् नंस्यन्ति ?
- (4) त्वं किम् खादसि ?

प्रश्न - 4 (अ) संस्कृत में अनुवाद कीजिए ।

(4)

- (1) मैं पुस्तकालय जाऊँगा ।
- (2) तुम सब मैदान में तेज़ दौड़ोगे ।
- (3) चन्द्रमा का प्रकाश शीतल होता है ।
- (4) तुम कहाँ रहते हो ?

(ब) हिन्दी में अनुवाद कीजिए ।

(4)

- (1) आवां तत्र क्रीडावः ।
- (2) युवाम् अपि धावथः ।
- (3) अहं मित्रस्य गृहम् गच्छामि ।
- (4) सीता गीता च खेलिष्यतः ।

प्रश्न - 5 (अ) रिक्त स्थानों में लृट् लकार की उचित क्रियाएँ लिखिए ।

(2)

- (1) अहं स्वयं स्वकार्यम् _____ । (करिष्यामि , करिष्यामः)
- (2) त्वम् उष्णम् दुग्धम् _____ । (पिबिष्यति , पास्यसि)
- (3) नर्तकी रंगमंचे _____ । (नर्तिष्यति , नर्तिष्यन्ति)
- (4) यूयम् अवकाशे कुत्र _____ ? (गमिष्यथः , गमिष्यथ)

(ब) निम्नलिखित वाक्यों को लृट् लकार में परिवर्तित करके लिखिए ।

(3)

- (1) प्रातः कालः भवति ।
- (2) आवां वर्षायाम् बहिः गच्छावः ।
- (3) वयं वदामः हसामः च ।

प्रश्न - 6 निम्नलिखित प्रश्नों के सही विकल्प छाँटकर लिखिए ।

(8)

(क) इनमें से कौन-सा शब्द अव्यय पद है ?

- (1) यत्र (2) बालाः (3) मृगः (4) कलिका

(ख) इनमें से कौन-सा क्रियापद लृट् लकार का है ?

- (1) नृत्यति (2) रक्षामः (3) स्थास्यति (4) वससि

(ग) इनमें से कौन-सा वाक्य शुद्ध है ?

- (1) लता च मम मित्रम् अस्ति । (2) लता एव मम मित्रम् अस्ति ।
(3) लता शनैः मम मित्रम् अस्ति । (4) लता नीचैः मम मित्रम् अस्ति ।

(घ) निम्नलिखित शब्दों में से कौन-सा शब्द नपुंसकलिंग है ?

- (1) वर्षाः (2) गर्दभः (3) शुकौ (4) वस्त्राणि

(ङ) भक्ताः कुत्र अर्चयन्ति ?

- (1) उद्याने (2) पुस्तकालये (3) विद्यालये (4) देवालये

(च) खगाः सायंकाले कुत्र आगमिष्यन्ति ?

- (1) स्वनीडानि (2) स्वनीडाः
(3) स्वनीडानाम् (4) स्वनीडस्य

(छ) कस्य पुस्तकालयः विशालः अस्ति ?

- (1) विद्यालयः (2) विद्यालयस्य (3) विद्यालयम् (4) विद्यालये

(ज) 'वृक्ष' शब्द का अधिकरण कारक, सप्तमी विभक्ति का रूप होगा-

- (1) वृक्षम् , वृक्षयोः , वृक्षेषु (2) वृक्षे , वृक्षयोः , वृक्षेभ्यः
(3) वृक्षे , वृक्षयोः , वृक्षाणाम् (4) वृक्षे , वृक्षयोः , वृक्षेषु
